

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2020/2021**

**3. in 4. letnik – gimnazijski programi
3. in 4. letnik – srednji strokovni programi
1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi**

Marjan Rožanc: Ljubezen in Roman o knjigah

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

IME IN PRIIMEK TEKMOVALCA (ali šifra): _____

Ime in priimek ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriterij	
A Razumevanje – do 20 t	Doseženo število točk
Pojasnilo naslova eseja – do 5 t	
Opredelitev do citata – do 6 t	
Razlaga treh dogodkov – do 9 t	
SKUPAJ A	

B Uporaba književnega znanja – do 10 t	Doseženo število točk
Poznavanje besedila – do 6 t	
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 4 t	
SKUPAJ B	

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t	Doseženo število točk
Pojasnilo izbire – do 2 t	
Razmislek o ključnem spoznanju – do 4 t	
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 4 t	
SKUPAJ C	

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t	Doseženo število točk
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t	
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t	
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t	
SKUPAJ Č	

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik šolske komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

- 3. in 4. letnik – gimnazijski programi
- 3. in 4. letnik – srednji strokovni programi
- 1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi

Marjan Rožanc: Ljubezen in Roman o knjigah

A RAZUMEVANJE – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- pojasni naslov eseja Kako sem odkril vsemogočo besedo ali Ludvik Mrzel, pri čemer se naveže na priložene odlomke – **do 5 t**:

Tekmovalec/-ka npr. piše o pripovedovalcu kot otroku, ki se čuti osamljenega, nemočnega, razmišlja o življenju, išče samega sebe in tak odkrije rahločutnega Mrzela, pripovednika in gledališkega kritika, ki je s svojima besediloma Luč ob cesti in Bog v Trbovljah močno zaznamoval iskanje pripovedovalčeve identitete, saj prav ob odkritju Mrzela in njegovega pisanja spozna, da je v življenju samousmiljenje in nemoč mogoče nadomestiti z besedo, s pozitivnim pogledom na svet oziroma z ljubeznijo do vseh ...

Pomembno je, da svoje razmišljanje naveže na priložene odlomke, ki jih lahko parafrazira ali citira.

Za jasno, smiselno in poglobljeno pojasnilo, ki se navezuje na priložene odlomke, prejme največ **5 točk**, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- na podlagi romana Ljubezen se opredeli do citata in ga poveže z razpadom Marjanove fantovske družčine – **do 6 t**:

Tekmovalec/-ka izrazi svoje mnenje o kritičnem citatu in ga utemelji. Pričakujemo strinjanje s citatom. Npr. pripovedovalec se zavestno odloči za otroško perspektivo in odprtost otroške ljubezni, saj se tako lahko ubrani pred strahovi in grozotami realnega sveta. Kot otrok ne odloča o pomembnih stvareh in se ne sprašuje o temeljnih bivanjskih vprašanjih, tudi se ne opredeljuje do drugih, ampak samo živi življenje, kakršno je. Kot otrok z brezmejno ljubeznijo je radoveden, naiven, ljubi vsakogar in vse, tudi harmonično fikcijo sveta oz. družčino, ki razpada (npr. delitev med sokole in orle, usoda posameznih prijateljev, odhod v partizane in med domobrance, srečanje s smrtjo ...). Vse to pripomore k temu, da tudi pripovedovalec počasi izgublja svojo otroško ljubezen in na koncu postane sam svoj človek, odrasel mož z izoblikovanimi idejami in izgubo odprtosti ljubezni. Če je nekoč ljubil vse, zdaj lahko ljubi le še vsakega posebej.

Za jasno, smiselno in poglobljeno opredelitev do citata, povezano z razpadom Marjanove fantovske družčine, prejme največ **6 točk**, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- razloži tri dogodke iz romana – **do 9 t:**

Tekmovalec/-ka lahko izbere različne dogodke, s katerimi ponazori tako *ljubezen* kot *uničenje*, npr. odhod Prelčevega Borisa k partizanom, njegova vrnitev in pripovedovalčeva pomoč, da pride v bolnišnico; aretacija Rožičevega Edija in njegov odhod v zapor; prva spolna izkušnja s prostitutkama Mileno in Valerijo; nogometne tekme in z njimi povezani osebni obračuni z italijanskimi oficirji, pripovedovalčeva epizoda z Bitežnikovim Lenartom, Papagajčkom in z njegovimi kanarčki ter nato Papagajčkova smrt; krute likvidacije Vodnikovega Janeza in Bezlajevega Franca; spolno nadlegovanje Lenke, sestra Škobrnietovega Cirila; Cirilova likvidacija Šlajmajerjevih zakoncev; občudovanje ljubezenske zveze med Prekovim Jožetom in Selanovo Marijo; konec vojne in vračanje življenja v Zeleno Jamo; povojno srečanje s Prekovim Jožetom ...

Za smiselno, jasno in poglobljeno razlago dogodkov, ki ponazarjajo tako *ljubezen* kot *uničenje*, prejme največ **9 točk (za vsak dogodek približno 3 točke)**, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

B UPORABA KNJIŽEVNEGA ZNANJA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- pozna besedilo in avtorjevo življenje – **do 6 t:**

Iz zapisa je razvidno, da pozna tako roman kot izbrani esej in osnovne biografske podatke o Marjanu Rožancu.

Za poznavanje in razumevanje izbranih besedil ter avtorjevega življenja prejme največ **6 točk**. Če se v spisu pojavijo napake zaradi nepoznavanja vsebine, oseb, dogajalnega kraja in časa ipd., se odšteje ustrezno število točk.

- uporablja ustrezne literarnovedne pojme – **do 4 t:**

V spisu uporablja ustrezne in smiselne literarnoteoretske (npr. kratki roman, biografski roman, roman o odraščanju, esej, motivi, ideja ...) in literarnozgodovinske pojme (npr. književnost v drugi polovici 20. stoletja).

Za ustrezno uporabo literarnoteoretskih in literarnozgodovinskih pojmov prejme največ **4 točke**, zaradi nepoznavanja teh pojmov se odšteje ustrezno število točk.

C PREPRIČLJIVOST OSEBNEGA ODZIVA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- pojasni, katero besedilo ga je bolj pritegnilo (roman ali esej) – **do 2 t:**

Tekmovalec lahko izbere bodisi roman bodisi esej in svojo izbiro utemelji.

Šolsko tekmovanje 2020/2021 – Ocenjevalni obrazec in merila za vrednotenje razlagalnega spisa
 3. in 4. letnik – gimnazijski in srednji strokovni programi
 1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi

Za jasno opredelitev prejme največ **2 točki**, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- razmišljanje poveže z zaključnim spoznanjem – **do 4 t**:

Tekmovalec svoje razmišljanje poveže z zaključnim spoznanjem v obeh besedilih (odraslost in s tem konec brezmejne otroške ljubezni, neuspešno iskanje prave besede, ki bo imela svojo moč, spoznanje o smrti in neizpolnitvi svojega poslanstva).

Za smiselno, jasno in poglobljeno razmišljanje, povezano z zaključnim spoznanjem v obeh besedilih, prejme največ **4 točke**, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- piše izvirno in ustvarjalno – **do 4 t**

Svojo izvirnost in ustvarjalnost dokaže z zanimivim, s prepričljivim in z izvirnim pristopom do interpretacije problema, ki se razlikuje od večine preostalih spisov, npr. argumentirano zagovarja drugačno stališče od pričakovanega.

Za izvirno pisanje prejme največ **4 točke**.

Č ZGRADBA BESEDILA IN JEZIKOVNA PRAVILNOST – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka za jezikovno pravilnost in jezikovno ustreznost svojega spisa dobi največ **7 točk**, od tega največ 4 za jezikovno pravilnost in največ 3 za slogovno ustreznost:

- 4 t – za jezikovno brezhibno nalogo z le nekaj drobnimi napakami
- 3 t – za jezikovno dobro nalogo z le nekaterimi napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo
- 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo
- 3 t – za slogovno brezhibno nalogo z le nekaj drobnimi napakami
- 2 t – za slogovno dobro nalogo z le nekaterimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo

Tekmovalec/tekmovalka za ustrezno zgradbo svojega spisa dobi največ **3 točke**:

- 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, besedilo ustrezne dolžine
- 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno
- 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, besedilo je prekratko

Sestavili: Marjana Jus, Valentina Kobal, Vladimir Pirc